

Vakka-Suomen elinkeinoelämäyhteistyön opetus- ja opiskeluhanke / kooste loppuraportista

Hankkeen keskeiset tavoitteena oli seutukunnan opetussuunnitelmien ja opetusmenetelmien kehittäminen. Hankkeen osatavoitteet olivat seuraavat:

- seutukunnan kuntien opetussuunnitelmien vertailu
- seutukuntatasoinen perusopetuksen opetussuunnitelma, jossa erityisessä tarkastelussa on elinkeinoelämäyhteistyö
- koulujen ja elinkeinoelämän yhteistyötä edistävän materiaalin työstäminen
- koulujen ja elinkeinoelämän yhteistyötä tukevien opetus- ja opiskelumenetelmien kehittäminen
- näkökulman laajentaminen yrittäjyyskasvatuksesta aluekehittämisen suuntaan.

Hankkeen aikana vertailtiin Vakka-Suomen kuntien (Uusikaupunki, Laitila, Pyhäranta, Vehmaa, Kustavi ja Taivassalo) perusopetuksen opetussuunnitelmat seuraavilta osin:

- opetussuunnitelman yleisen osion tekstit
- tuntijakovertilu
- aihekokonaisuuksien tekstien vertailu
- opetussuunnitelmien liitteiden vertailu
- oppiaineiden sisältöjen vertailu seuraavien oppiaineiden osalta: äidinkieli, historia, yhteiskuntaoppi, vieraat kielet ja kuvaamataito

Hankkeen aikana työstettiin seutukunnallinen ops-teksti aihekokonaisuuteen Aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyyskasvatus. Opetussuunnitelmatekstin lisäksi on aihekokonaisuuden opetuksen tueksi työstetty oppiainekohtainen ideapankki sekä linkkinvinkit. Linkkivinkit on jaettu oppiaineittain ja luokka-astettain.

Hankkeen aikana seutukunta liittyi myös tet-tori -nettisivustolle. Sivusto toimii koulujen ja elinkeinoelämän kohtaustapaikkana ja antaa uusia mahdollisuuksia ja työvälineitä tet-ohjaukseen ja opinto-ohjaajien työhön. Myös vanhemmat ja yritykset saavat tet-torin kautta tietoa tet-toiminnasta ja seudun tet-paikoista.

Hankkeen aikana muodostettiin seutukunnallinen Aktiivisen kansalaisuuden ja yrittäjyyskasvatuksen kehittämistiimi (Vauhtitiimi - vauhtia yrittäjyyskasvatukseen). Kehittämistiimiin kuuluu jäseniä sekä kouluista että elinkeinoelämän piiristä, eri kunnista ja eri kouluasteilta. Tiimissä on mukana myös oppilaiden ja YES-keskuksen edustajat. Hankkeen aikana järjestettiin yhteistä koulutusta kymmenen päivän ajan. Kehittämistiimi järjesti yhteistyössä opiskelijoiden kanssa myös opettaja-yrittäjätreffit, joiden aikana mm. solmittiin konkreettisia kumppanuussopimuksia koulujen ja elinkeinoelämän välille. Treffeillä pidettiin myös kontaktitoria, jolla koulut ja yritykset etsivät itselleen haluamaansa kumppania. Koulutusten lisäksi seutukunnan kunnissa järjestetään opettajien tutustumista kunnan elinkeinoelämään. Uutena toimintana on käynnistynyt kummiluokkatoiminta. Ensimmäinen opettaja lähtee ope-tettiin keväällä 2009.

Hankkeen tavoitteiden saavuttamista ja vakiinnuttamista edisti laaja yhteistyö ja verkottuminen sekä se, että opettajat olivat itse Vauhtitiimissä suunnittelemassa ja toteuttamassa uusia toimintamalleja yhteistyössä oppilaiden ja elinkeinoelämän edustajien kanssa. Vakiinnuttamista edisti nimenomaan sekä koulun että elinkeinoelämän yhteinen tahto ja tavoite ja yhteinen suunnittelu.

Hankkeen tavoitteiden vakiinnuttamista haittasi aikataulun nopeus. Uudenlaisen yhteistyökulttuurin luominen koulujen ja elinkeinoelämän välille on hidasta ja vaatii useita erilaisia kohtaamisia ja kokemusten vaihtoa. Asian kehittäminen ei luonnollisestikaan jää hankkeen varaan, vaan jatkuu kouluissa. Hanke on ainoastaan antanut sykäyksen lähteenä napakammin kehittämään Aktiivisen kansalaisuuden ja yrittäjyyskasvatuksen aihekokonaisuutta ja oppimisympäristöjä. Vakiinnuttamiseen vaikuttaa myös koulun rehtorin asenne ja aktiivisuus. Mikäli rehtori pitää asiaa tärkeänä, uudet toimintamallit tulevat nopeasti osaksi koulun arkea, mutta mikäli rehtori ei koe asiaa tärkeänä, opettajien on melko vaikea muuttaa oppimisympäristöjä aktiivista kansalaisuutta ja yrittäjyyskasvatuksen sisältöjä ja ennen kaikkea metodeja suosiviksi. Ope-tetin vakiinnuttamista ja laajentamista haittaa opetustoimen budjetin niukkuus.

Hankkeen aikana luotiin uudenlaisia yhteistyön muotoja Novidan ammattiopiston opiskelijoiden kanssa. Novidan opiskelijat olivat suunnittelemassa ja toteuttamassa opettaja-yrittäjätrefejä ja saivat treffien suunnittelusta ja toteuttamisesta uudenlaisia sisältöjä omiin merkonomiopintoihinsa. Myös yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen opettajat tutustuivat toisiinsa. Yhteistyökokemus oli sen verran rohkaiseva, että odotettavissa on myös tulevaisuudessa uudenlaista yhteistyötä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä.

Kaikki hankkeen aikana työstetty materiaali löytyy seutukunnan opetustoimen yhteisestä intranetistä. Lisäksi tietoa ja materiaalia on levitetty Vauhtitiimin ja rehtorikokousten kautta. Aktiiviseen kansalaisuuteen ja yrittäjyyskasvatukseen liittyvä oppiainekohtainen linkkimateriaali leviää muihin Suomen kouluihin valtakunnallisen YES-verkoston kautta.

Alueen lehdet ovat tehneet hankkeesta useita lehtijuttuja (esim. Vakka-Suomen Sanomat 21.10.2008: Yrittäjyyskasvatusta uusin resurssein Vakka-Suomessa; Laitilan Sanomat 2.12.2008 Kummiluokka vieraili yrityskummin luona; Uudenkaupungin Sanomat 10.1.2009: Yritysten ja koulujen välinen yhteistyö tiivistyy – Vakka-Suomen seutukunnassa opetustoimissa on panostettu yrittäjyyskasvatukseen; Uudenkaupungin Sanomat 15.1.2009 Työelämä ja yrittäminen tutuiksi alakoulusta alkaen). Mm. Uudenkaupungin Sanomat kirjoitti 15.1.2009 pääkirjoituksessaan seuraavaa:

”Erityisen tärkeää vakkasuomalaisittain on myös se, että täällä tehdään tärkeää työtä yritysten ja koulujen kesken yrittäjyyskasvatuksen kehittämiseksi. Asian tiimoilta järjestettiin viimeksi tiistaina tilaisuus, jossa oli mukana koulujen opettajia ja yrittäjien edustajia ja lisäksi Novidan opiskelijoita. Yrittäjyyskasvatuksen tarkoituksena ei toki ole, että kaikista oppilaista tulisi isona yrittäjiä, vaan tavoitteena on kasvattaa oppilaista aktiivisia, osallistuvia, vastuuta kantavia ja kriittisiä kansalaisia. Yrittäjyyskasvatuksen sisältöjä voidaan toteuttaa käytännössä kaikkien oppiaineiden opetuksessa esimerkiksi koko perusopetuksen ajan. Tällaiset tavoitteet luovat rohkaisevat näkymät Vakka-Suomen tulevaisuudelle.”